

folklor/edebiyat'tan

Akademik dergilerin bir bölümünün ne yazık ki kapalı devre yayın yaptıkları; okurlarının çoğunluğunun, kiminin ise hemen tamamının 'yazar'larıyla sınırlı olduğu bir gerçektir. Özel terim ve kavramların yoğun kullanıldığı tıp, matematik ya da fen bilimlerinin böylesi alanları için bu durumu normal karşılayabiliriz. Ancak, sosyal bilimlerle ilgili dergilerin 'görünürde' olmasının, erişilebilir ve 'dokunulabilir' olmasının önemli olduğu kanısındayım.

folklor/edebiyat, kapitalist kuşatmanın bütün olumsuz koşullarına karşın, öyle ya da böyle bir biçimde farklı kesimlerden okurlara ulaşabilen, sosyal bilimler alanındaki sayılı dergilerden biridir. Bu yaygınlığın özel nedenlerinden biri de dergimiz sayfalarının nitelikli çalışmaları bulunan bütün genç akademisyen/araştırmacı arkadaşlara da açık olmasıdır.

*

Bu sayımıza, müzik eksenli üç makaleyle giriş yapıyoruz. İlk makede, edebiyat yapıtlarından hareketle ortaya koymuş olduğu özgün kültürel incelemelerle dikkat çeken Bakhtin'in disiplinlerarası çalışmalara örneklik oluşturan yaklaşımını 'Müzi-ka Retorika'yı analiz etmekte kullanan **Dr. Aytuk Çerezcioğlu'na** ait. İkinci makalemiz, ünlü etnomüzikolog **Dr. Yıldıray Ertener'in** bir çalışması. Erdener, çalışmasını 'kopuzun çalgı anlamında kullanıldığı' tezinin aksine bağımsız bir çalgı aleti olması yanı sıra sazın da kopuz'dan türemiş olmayacağı iddiasına dayandırıyor. Müzikle ilgili bir diğer çalışma da **Dr. Burçin Uçaner** ve **Birsan Jelen'in** ortaklaşa kaleme aldıkları müzik terapi uygulamaları ile bu uygulamaya ilişkin eğitim verilen ülkeler üzerine odaklanıyor.

Göç, insanlık tarihiyle yaşıt bir kavram ancak, zorunlu göç, göçmenlik, sığınmacılık, kavramları özellikle son iki yüzyılın en önemli siyasal sorunlarını oluşturmaktadır. **Dr. Esra Aslan**, bir çeyrek yüzyıldır yoğun bir biçimde yaşanan kırsal alandan Diyarbakır kent merkezine zorunlu göç sürecini 'hayat hikâyeleri'nden hareketle dinsel hayatla ilişkisi ekseninde; **Dr. Sevil Demiral** ise Erzurum'da belli mahallelerde yaşayan Afganlı sığınmacıların sorunlarını sosyolojik perspektiften irdeliyorlar. Sosyolojinin imkânlarıyla yola çıkan başka makaleler de var: Bunlardan biri özgün yaratıcılığıyla Türk edebiyatında haklı bir yer edinmiş olan Abbas Sayar'ın romanları üzerine **Dr. Nilüfer İlhan'ın**, diğeri de Yusuf Atılgan'ın *Aylak Adam* romanı ile Leyla Erbil'in *Tuhaf Bir Kadın* adlı yapıtı üzerinden **Meral Akbaş** ile **Nihan Bozok'un** kolektif ürettikleri kadın ve erkeğin 'sokakta olma/kalma/dolaşma' deneyimlerinin farklılığını tartıştıkları çalışmalardır. Aydınlanma çağının en önemli düşün adamlarından biri olan Diderot'un *Kaderci Jacques ve Efendisi* adlı romanını 'kadınlar ve aşk' bağlamında **Dr. Damla Şikel** ile **Dr. Jale Eralt** tartışıyorlar.

Dr. Neslihan Yücelşen ile **Melda Karagöz** ise göstergelerin işlevinden hare-

ketle Ahmet Ümit'in *İstanbul Hatırası* adlı yapıtını medeniyet kavramı; **Dr. Tarana Oktan** ise Sovyet dönemi edebiyatının önemli şahsiyetlerinden Mayakovski ile Pesternak'ın şiirlerinde Gürcistan imgesi bağlamında ele alıyor.

Uzunca bir süredir uygulayageldiğimiz makale başlıklarından oluşan 'standart' yüzlü kapaktan, daha cazip ve renkli kapağa geçmemize de esin olan **Bircan Kalaycı Durdu** makalesinde, Muğla yöresinde çocuğun kendisi, anne-babası veya yöredeki zanaatkarlar tarafından üretilen oyuncaklar üzerine odaklanıyor. Alan araştırması imkanı olan halkbilim araştırmacısı arkadaşlarımızın çalışmalarına özel bir titizlik ve deyim yerindeyse ayrıcalıkla dergimiz sayfalarında yer vermeye her zaman devam edeceğiz.

Genç yaşta vefat etmesine karşın eğitim tarihimiz bakımından önemli çalışmalara imza atmış isimlerden birisi olan Fatma Sıdıka Hanım ve 1897 yılında yayımladığı *Usul-ı Talim ve Terbiye Dersleri* adlı eserini, her çalışmasıyla düşünce tarihimizin önemli bir ayrıntısını dikkat çeken **Dr. Ümüt Akagündüz** ele alıyor.

Dr. Leyla Çiğdem Dalkılıç, Hristiyanlık öncesi Slav halkları arasında büyük önem taşıyan ve halk geleneği içerisinde izlerini Rusya başta olmak üzere diğer Slav ülkelerde bugün de sürdüren İvan Kupala bayramı geleneğini; **Dr. Ersin Teres** ile **Hüseyin Bozkurt** da Mahtumkulu Firaki'nin şiirlerinde yer alan ikilemeler ve özelliklerini irdeliyorlar.

Antik Hellen'in geniş coğrafyalarda kapsamlı bir yayılma ve deneyimle koloni oluşturma etkinliğini **Dr. Ahmet Gözlü** tartışıyor.

Bu sayımızın çeviri makalesi ise popüler kültürün iki ikonu, Batman ve Berbie'nin maddi manifestosunu, her birinin gösterdiği öznellik kapsamında irdelleyen Sayracuse Üniversitesi öğretim elemanlarından **Dr. Kendall R. Phillips**'e ait. Makaleyi dergimiz için Türkçeye **Alim Koray Cengiz** kazandırdı.

Yeni *folklor/edebiyat*'larda buluşmak dileğiyle.

Metin Turan

Yayın Yönetmeni